

OEE Könyvtár
ÁII.EII. 2018

ERDÉSZEK SZOLGÁLATI SZABÁLYZATA.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET KÖNYVTÁRA	
K. péld. sz. 6106	Különl. jelzés HK
III. csoport ..... szám 1851	Szakmai ágazat XI.
Betű csoport ..... szám 1866	Elhe- lyezés 2/6

B e v e z e t é s.

Az erdőgazdaság igazgatója, az erdőőr-
zési szolgálatvezető, az erdészvezető, az
erdészkerületvezető és a vadászkerületvezető
/: a továbbiakban: erdész:/ - hatósági közeg.
Különleges jogai vannak, de különleges köte-
lezettségük is terheli, a faállomány védelme
érdekében. Mindezekről a 40/1957./VI.29./
Korm.számú rendelet intézkedik.

Az Erdészek Szolgálati Szabályzata ma-
gában foglalja a kormányrendelet végrehajtá-
si utasítását, ezen belül az erdészeskü le-
tételéről szóló bizonyítvány szövegét is, az
erdészegyenruha, a szolgálati fegyver vise-
lésének, és használatának szabályait, az er-
dőőrzési, vadászati és tűzrendészeti szabá-
lyokat, végül utmutatást ad a szolgálati
könyv és a szabálysértési napló vezetéséhez.

Az állami erdőgazdaságoknál az erdőőr-
zési szolgálatvezető, erdészvezető és er-
dészkerületvezető munkakört szakképzett er-
dész tölthet be. Csak az erdőőrzési szolgálat
vezetőjénél lehet - kivételes esetben - elte-
kinteni az erdészi szakképzettségtől. /: 4/
1959.Erd.É.6.:/ OEF.sz. utasítás mellékleté-
nek 11.pontja :/.

Országos Erdészeti Egyesület
KÖNYVTÁRA

Az erdészek jogai és kötelességei.

A 40/1957./VI.29./Korm.sz.rendelet és az annak végrehajtására kiadott 12/1958./Erd.É.ll./OEF.sz.utasítás.

/:A kormányrendelet - továbbiakban: R, a végrehajtási utasítás - továbbiakban: Ut.:/

R.1.§.

Az ország erdőállományának hatékonyabb védelme érdekében azokat az állami tulajdonban és állami kezelésben álló erdőkben és fásításokban szolgálatot teljesítő dolgozókat, akik munkakörüknél fogva a faállomány védelmével vannak megbízva, valamint a nem állami erdők birtokosai által alkalmazott erdőőröket/továbbiakban: erdész/, a jelen rendeletben meghatározott jogok illetik meg és kötelességek terhelik.

Az erdészek jogairól és kötelességeiről szóló 40/1957./VI.29./Korm.sz.rendelet 13.§./1/ bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben az alábbi utasítást adom ki.

Ut.1.az R.és jelen utasítás hatálya kiterjed:

- a./ az állami tulajdonban álló és az
- aa./állami erdőgazdaságok /:továbbiakban: erdőgazdaságok:/
- ab./vizügyi igazgatóságok, állami gazdaságok, kísérleti, tan- és célgazdaságok vagy egyéb állami szervek kezelésében levő,
- b./a nem állami /:erdőbirtokosági társulati, termelészövetkezeti stb.//:továbbiakban: társulati:/ tulajdonban, de állami kezelésben levő /:az a./ és b./pont alattiak együtt: erdőbirtokosok:/ erdőkben és fásításokban szolgálatot teljesítő erdészekre.

R.2.§.

Erdészként csak olyan nagykoru magyar állampolgárt lehet alkalmazni, aki

- a./ erkölcsi szempontból kifogás alá nem esik,
- b./ erdészeti szakképzettséggel rendelkezik,
- c./ megfelel a fegyvertartási engedély kiadására vonatkozó jogszabályokban meghatározott feltételeknek és
- d./ nem szenved olyan testi, vagy szellemi fogyatkozásban, amely hivatásának teljesítésében gátolná.

Ut.2. Az erdészként való alkalmazásra jelentkezőnek az alkalmazás előfeltételeként megkivánt

- a./ magyar állampolgárságát és nagykorúságát /:18.életévének betöltését:/ személyi igazolványával,
- b./ azt a körülményt, hogy megfelel a fegyvertartási engedély kiadására vonatkozó jogszabályokban meghatározott feltételeknek, a lakóhely szerint illetékes rendőrhatalóság bizonyítványával,
- c./ azt a körülményt pedig, hogy nem szenved olyan testi, vagy szellemi fogyatékoságban, amely hivatása gyakorlásában gátolná, az illetékes járási /:városi, városi kerületi:/ hatósági orvosi bizonyítványával kell igazolnia.

3./ Az R.2.§. b./ pontjának alkalmazásánál erdészeti szakképzettséggel rendelkezőnek kell tekinteni azt, aki

- a./ valamely hazai egyetemen vagy főiskolán erdőmérnöki képesítést szerzett, vagy külföldön szerzett hasonló oklevelét honosította,
- b./ "okleveles erdőgazda" képesítést szerzett,

- c./ valamelyik hazai erdészeti technikumon képesítést szerzett,
- d./ alerdész, erdész, erdőőri és vadőri, vagy erdőgazdasági középiskolai képesítést szerzett,
- e./ 1945. után egy éves, illetőleg 10 hónapos erdészeti szakiskolát végzett,
- f./ az 56-103-1/1959. sz. OEF. rendelet értelmében alapfoku erdész szakvizsgát tett,
- g./ 10 hónapos erdészeti levelező tanfolyamot végzett,
- h./ az 1879. XXXI. tc. 37. §-ában megszabott erdőőri szakvizsgát letette,
- i./ valamely külföldi szakiskolán a b./-g./ pontokban felsorolt képesítéssel egyenértékű bizonyítványt szerzett./: Ennek eldöntésére az OEF vezetője illetékes./

R.3.§.

/1/ Működésének megkezdése előtt az erdész a járási /:járási jogu városi:/, illetve a fővárosi /:városi:/ kerületi tanács végrehajtó bizottság mezőgazdasági osztályának vezetője előtt esküt köteles tenni.

/2/ Az erdészeket szolgálati igazolvánnyal és jelvénnnyel kell ellátni. Az erdész erdészegyenruha viselésére jogosult.

/3/ Az erdészt a büntetőjogi védelem szempontjából hatósági közegnek kell tekinteni.

Ut.4. Az R.3.§. /1/ bekezdésében előírt eskü kivétele céljából alkalmazó szerv megkeresi az eskütételre jelentkező működési területe /:vagy annak nagyobb része:/ szerint illetékes járási, /:járási jogu városi:/, illetve fővárosi /:városi:/ kerületi tanács végrehajtó bizottsága mezőgazdasági osztályát, /:továbbiakban: járási mezőgazdasági osztály:/ és közli a jelentkező személyi adatait, valamint igazol-

ja, hogy az R.2.§-ában foglalt feltételeknek a jelentkező megfelel.

5. A járási mezőgazdasági osztály írásban - a kitűzött időpont előtt legalább 8 nappal - értesíti a jelentkezőt az eskü letételének időpontjáról és helyéről. Az esküre jelentkező tartozik megjelenni az értesítésben megjelölt időpontban és helyen.

6. Az erdész eskü szövege a következő: "Esküszöm, hogy a gondozásomra bízott erdőre, annak összes tartozékaira hűséggel és lelkiismeretesen vigyázok, szolgálati kötelességemet a törvényes rendelkezéseknek és szolgálati utasításoknak megfelelően pontosan teljesítem; az erdőgazdálkodást sértő cselekményeket megakadályozom; a károkozókkal szemben pártatlanul és igazságosan járok el, senkit alaptalanul nem vádolok, a reám ruházott jogokkal nem élek vissza."

Megjegyzés. A BHÖ 96. pontja szerint, aki hatósági közeget erőszakkal, vagy személyes fenyegetéssel hivatásának jogszerű gyakorlásában akadályoz, vagy intézkedésre kényszerít, vagy hivatásából folyó eljárása alatt, vagy ilyen eljárása miatt bosszúból tetteleg bántalmaz, büntettet követ el és hat hónaptól három évig terjedhető börtönnel büntetendő.

Az a csoportosulás, amely a fenti cselekmények elkövetésére jön létre, szintén büntett és büntetése hat hónaptól öt évig terjedhető börtön.

7. Az esküt kivevő hatóság /:járási mezőgazdasági osztály vezetője:/ nyilvántartást vezet az esküt tett személyekről, a 3.számú melléklet mintájára.

8. Az eskü letételéről az esküt kivevő hatóság bizonyítványt állít ki az esküt tett sze-

mély részére. Az esküt tett személy köteles átadni az eskübizonyítványt az alkalmazó szervnek, amely azt megőrizni tartozik. /:A szükséges nyomtatványok elkészítéséről a 4. mellékletben közölt minta alapján az Országos Erdészeti Főigazgatóság /:továbbiakban:Főigazgatóság:/gondoskodik.

9. A szolgálatbalépő erdészek a szolgálatbelépést követő 2 hónapon belül kötelesek letenni a 6. pontban meghatározott esküt.

10. Az R.3.§./2/ bekezdésében előírt jelvényt a Főigazgatóság készítteti el és az erdőgazdaságok útján gondoskodik arról, hogy az eskü kivételére jogosult hatóságok el legyenek látva ilyen jelvénnel.

Az esküt tett erdész részére az eskübizonyítvánnyal egyidejűleg kell kiadni a jelvényt, valamint a jelvény viselésének jogosságát bizonyító igazolványt. Az esküt tett személy köteles szolgálatának ellátása közben jelvényt viselni.

11. Az R.3.§./2/ bekezdésében említett egyenruha viselésére vonatkozólag az erdőgazdaságoknál szolgálatot teljesítő erdészek részére az erdészegyenruha viselésének szabályozásáról szóló 46/1958./Erd.É.36./ OEF.számú utasítás az irányadó.

Azoknak az erdészeknek, akik nem az állami erdőgazdaságoknál teljesítenek szolgálatot, egyenruhával való ellátásáról az erdőbirtokosok gondoskodnak.

R.4.§.

Országos Erdészeti Egyesület
KÖNYVTÁRA

Az erdészek és a rendőri, valamint tűzrendészeti szervek kötelesek egymást kölcsönösen támogatni az erdő- és vadgazdálkodást /:továbbiakban: erdőgazdálkodást:/ sértő cselekmények megelőzésében és felderítésében.

R.5.§.

Az erdész működési területén termelési feladatai mellett köteles

- a./ a faállomány és vadállomány védelmét ellátni,
- b./ a műtárgyakat, megfigyelő eszközöket, hatósági jeleket, mérnöki és egyéb utjelzéseket védeni, azok megsemmisítését, megrongálását, elmozdítását, rendeltetés ellenes használatát megakadályozni.

Ut.12. Az erdésznek az őt alkalmazó szerv vezetője vagy megbízottja köteles átadni szolgálati területét és őt bevezetni a szolgálati teendőkhöz. Lehetőleg az erdész szolgálati elődje is legyen jelen. Az átadás alkalmával az alkalmazó szerv megbízottja és az erdész együtt bejárják a szolgálati kerület határait, számbavesszik a meglévő és pótolandó mesterséges határjeleket. Az átadás tárgyai az összes álló- és forgóeszközök /épületek, építmények, műtárgyak, erő- és munkagépek, egyéb gazdasági felszerelések, erdei élőfaállomány, kitermelt fatermékek, egyéb készletben levő termékek és termények, fogyóeszközök, anyagok, stb.:/, amelyekért az erdész felelősséggel tartozik. Az erdei élőfaállomány átadása az erdészkerület térképének és az állományleírást tartalmazó üzemtervi kivonatnak az átadása által történik,

Az átadásról - átvételről jegyzőkönyvet kell készíteni.

13. Az erdészt szolgálatbalépésekor az alkalmazó szerv tartozik ellátni:

- a./ szolgálati fegyverrel és ahhoz tartozó felszereléssel,

- b./ a szolgálati szabályzat egy példányával,
- c./ szolgálati naplóval,
- d./ szabálysértési naplóval.

Az erdész a szolgálati naplót szolgálat közben tartozik mindig magával vinni.

R.6.§.

/1/ Az erdész feladata, hogy működési területén megakadályozzon mindennemű, az erdőgazdálkodást sértő bűncselekményt és szabálysértést /:továbbiakban együttesen: az erdőgazdálkodást sértő cselekmény:/.

Ennek érdekében az erdész a szolgálatban jogosult, illetőleg köteles:

a./minden olyan személyt, aki alaposan gyanúsítható azzal, hogy az erdőgazdálkodást sértő cselekmény követett el, vagy elkövetni készül, igazoltatni és az erdőből, vagy annak meghatározott részéből való távozásra felhívni;

b./ azt a járművet, amelyről alaposan feltehető, hogy jogellenes úton szerzett erdei terméket /:fát, vadat, stb.:/ szállít, megállásra felhívni, illetve feltartóztatni és a járművezetőt személyazonosságának és az erdei termék megszerzése jogosságának igazolására felhívni;

c./ az a./-b./ pontok alapján igazoltatott személyek közül azt, aki személyazonosságát és nála, illetve járművén lévő erdei termék megszerzésének jogosságát nem igazolja, a legközelebbi rendőri szervhez, vagy a tanács hivatalos helyiségébe bekiséri abban az esetben, ha az igazoltatott egyén személyazonosságát jelenlevők sem tudják igazolni;

d./ az erdőgazdálkodást sértő cselekmény elkövetésén, vagy erdei károkozáson tettenért személy birtokában talált erdei terméket és a cselekmény elkövetésére általa használt esz-

kösöket elvenni és azokat a tanács végrehajtóbizottság mezőgazdasági szakigazgatási szervének, ha pedig az eszköz lőfegyver, a legközelebbi rendőri szerveknek átadni, illetve a feljelentést megtenni.

/2/ Ha az erdőgazdálkodást sértő cselekmény elkövetésén tettenért személy, vagy az a személy, akinek az igazoltatásához, illetve bekíséréséhez az erdésznek a jelen rendelet alapján joga van, elmenekül, vagy menekülést kísérel meg, az erdész vele szemben a jelen §./1/ bekezdésén, valamint a fegyverhasználatát szabályozó 10.§-on alapuló jogait működési területén kívül is gyakorolhatja.

Lásd a Belügyminiszter és az OEF. vezetője közös utasításának erre vonatkozó rendelkezését. "Aszolgálati fegyver engedélyezésének, tartásának és használatának szabályai" fejezet 19. és 20. pontjában./

Ut.14. Az R.6.§./1/ bekezdésében említett erdőgazdálkodást sértő bűncselekményeken és szabálysértéseken az erdőgazdálkodás sérelmére elkövetett valamennyi büntettet és szabálysértést, különösen az 1955.évi 17 tvr. által szabálysértésekké minősített, az 1935.évi VI. tc. /:továbbiakban: Erdőtörvény:/ 258.§-ában meghatározott erdei kihágásokat, valamint a 2040-1949./VI.5./Korm.sz.rendelet 5.§-ában meghatározott erdőrendészeti kihágásokat kell érteni.

15. Ha az erdőgazdálkodást sértő cselekmény elkövetésén tettenért személytől elvett erdei terméknek vagy eszköznek a tanácshoz való beszállítása bármiféle nehézségbe ütközik/fuvarhiány, megfelelő tárolóhely hiánya a tanácsnál, stb./, az erdész köteles erről a tanács mezőgazdasági szakigazgatási szervének jelentést tenni és a büntető eljárás befejezéséig az erdei termék megfelelő elkülönített tárolásáról gondoskodni. Az erdei károkozásnál

elvett erdei termékekről jegyzőkönyvet kell 3 példányban felvenni és az illetékes erdész raktárkönyvében nyilvántartásba kell venni. A károsításnál használt eszközöket azonban minden esetben be kell szolgáltatni az R. 6.§. /1/ bekezdés d./ pontjában megjelölt hatóságnak. Az elvett anyagokkal kapcsolatos költségek /:munkabér, fuvarköltség, stb.:/ elszámolásánál fel kell tüntetni, hogy a költség erdei károkozással kapcsolatban merült fel.

16. A 14. pontban említett cselekmények felfedése esetén a kivágott fa elkobzásáról, illetve hovatartozásáról az erdőgazdálkodást sértő cselekmény ügyében eljáró hatóság dönt.

R.7.§.

Az erdésznek jogában áll azt az állatot, amelyet az erdei legeltetésre vonatkozó szabályok megsértésével legeltetnek, - ha az állat tulajdonosa előtte ismeretlen - behajtani és további intézkedés végett a községi /:városi, városi kerületi:/ tanács végrehajtóbizottsága mezőgazdasági szakigazgatási szervének átadni.

Ut.17. Ha a tilos területen legelő állatot az erdész őrizetlenül találja, azt onnan ki kell terelnie és a tanácshoz, vagy egyéb őrizhető helyre behajtania, akkor is, ha a tulajdonosa előtte nem ismeretlen. Tiltott legeltetés esetén az erdésznek megfelelő hatósági eljárás iránt minden esetben intézkednie kell.

18. Ha az erdész a tilos területen legelő, őrizetlen állatot a tanácsai szervhez vagy egyéb őrizhető helyre behajtott, akkor őt ezért hajtópénz illeti meg. A bírósági eljárás során a sértett erdőbirtokos részére megítélt hajtópénzt az erdész részére kell

kifizetni. A hajtópénz mértékét a 24/1959. /Erd.É.15./ OEF.számú utasítás V.táblázata tartalmazza.

R.8.§.

Az erdész köteles:

- a./ az erdei tüzesetek előfordulását megakadályozni;
- b./ a tudomására jutott minden erdei kártétel, illetve káresetet legfeljebb 8 napon belül az illetékes szervnek bejelenteni, még abban az esetben is, ha a tettes elötte ismeretlen.

R.9.§.

Erdei tűz, vagy más, az erdőgazdálkodást sújtó elemi csapás esetében az erdésznek jogában áll a veszélyeztetett területen és az ennek közelében haladó járműveket és személyeket megállásra felhívni és a járművek vezetőit, a járműveken levő, vagy az egyébként megállított személyeket arra felhívni, hogy az elemi csapás elhárítása érdekében személyes munkájukkal és a jármű rendelkezésre bocsátásával utmutatása szerint közreműködjenek.

R.10.§.

/1/ Az erdész szolgálatában szolgálati célokra engedélyezett lőfegyver viselésére és szolgálatának ellátása körében való használatára jogosult.

/2/ Lőfegyver viselésének és használatának szabályait, valamint az erdésznek a tűzrendészettel kapcsolatos feladatait a belügyminiszter és az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetője együttesen határozza meg.

R.11.§.

A jelen rendelet 6., 7. és 9.§-aiban biz-

tosított jogok megilletik a vadőröket is.

Ut.19. Az állami erdőgazdaságoknál a fővadász és a vadász az állami vadgazdaságoknál a vadgazdaság vezetője, a vadgazdaság vezető helyettese, a vezető vadász és a vadász, amennyiben az utasítás 2. és 3. pontjában foglalt előfeltételeknek megfelelnek, kötelesek lenni az R.3.§. /1/ bekezdés, illetőleg az utasítás 6. pontjában szabályozott esküt.

R.12.§.

/1/ Szabálysértést követ el és 1000 Ft-ig terjedhető pénzbírsággal sújtható az, aki az erdész 6.§-on alapuló felhívásának nem tesz eleget.

/2/ Szabálysértést követ el és 500 Ft-ig terjedhető pénzbírsággal sújtható az, aki az erdész 9.§-on alapuló felhívásának a tőle elvárható mértékben nem tesz eleget.

/3/ A szabálysértések miatt az eljárás a járási /:városi, városi kerületi:/ tanács végrehajtóbizottsága igazgatási osztályának hatáskörébe tartozik.

Ut.20. Ha az erdész 6 napnál hosszabb szabadság, vagy betegség folytán szolgálatát nem látja el, helyettesítéséről az alkalmazó szerv gondoskodik. Helyettesként lehetőleg erdészt kell kirendelni. Ilyen hiányában más, erre alkalmas személy is megbízható a szolgálat ellátásával, akit azonban az alkalmazó szerv megbízottja köteles ellenőrizni.

21. Az erdész munkaviszonyának bármely módon való megszűnés, vagy munkakörének megváltozása esetén az alkalmazó szerv a hatósági jelvényt a hozzátartozó igazolvánnyal együtt bevonja és a munkaviszony megszűnésének, illetve a munkakör megváltozásának körülményeiről az igazolvány és eskübizonyítvány egyidejű megküldése mellett - az áthelyezés esetét kivé-

ve - értesíti az illetékes járási mezőgazdasági osztályt.

22. Áthelyezés esetében az előző alkalmazó szerv megküldi az új alkalmazó szerv részére az eskübizonyítványt. Az új alkalmazó szerv a szükséges adatok közlése mellett megkeresi az illetékes járási mezőgazdasági osztályt, az áthelyezett erdésznek az utasítás 7. pontjában meghatározott nyilvántartásbavétele céljából.

R.13.§.

/1/ Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Végrehajtása az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetőjének hatáskörébe tartozik.

/2/ A jelen rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az erdő és természetvédelemről szóló 1935.évi IV.törvény 51, 52, 53, 56, 57 és 58 §-a és 53.§-ának /1/ bekezdése, valamint a 72.086-1895.F.M.sz.rendelet /:Rendeletek tára 1896.évi I.kötet 85. oldal:/ hatályát veszti.

Azerdészkeskü letételéről szóló bizonyítvány szövege.

Nyilvántartás száma: .....

ESKÜBIZONYÍTVÁNY

A.....-i tanács végrehajtóbizottságának mezőgazdasági osztálya hivatalosan igazolja, hogy ...../:szül:..... anyja neve: .....-i lakos:/ szabályszerűen letette a 40/1957./VI. 29./Korm.sz.rendeletben és végrehajtási utasításában előírt esküt, a következő szöveggel:

"Esküszöm, hogy a gondozásomra bízott erdőre,

annak összes tartozékaira hűséggel és lelkiismeretesen vigyázok, szolgálati kötelességeimet a törvényes rendelkezéseknek megfelelően pontosan teljesítem, az erdőgazdálkodást sértő cselekményeket megakadályozom, a károkozókkal szemben pártatlanul és igazságosan járok el, senkit alaptalanul nem vádlok, a reám ruházott jogokkal nem élek vissza."

Ennek értelmében .....-t hatósági közegnek kell tekinteni. A nevezett jogosult szolgálati fegyvert tartani és szolgálat közben köteles viselni az Országos Erdészeti Főigazgatóság által rendszeresített erdészjelvényt. Megilletik mindezek a jogok és terhelik mindazok a kötelességek, amelyeket megszab a fent idézett kormányrendelet és végrehajtási utasítás.

Az erdészegyenruha viselésének szabályai.

A 46/1958./:Erd.É.36:/ 8/1959./:Erd.É.7:/ és 31/1959./:Erd.É.24:/ OEF utasítás alapján.

1. Az erdészegyenruha az alábbi ruhadarabokból áll:

- a./télikabát /:mikádó:/, vagy körgallér;
- b./posztó vagy kordöltöny: zakó, térdnadrág /:csizmanadrág:/ vagy pantalló, illetőleg szoknya;
- c./zsávolyöltöny: zakó, térdnadrág, vagy pantalló, illetőleg szoknya;
- d./erdészakalap /:férfi, illetőleg női:/;
- e./férfiing, illetőleg női bluz;
- f./nyakkendő;
- g./térdharisnya;
- h./jégzokni.

2. Az egyenruhát mindig kifogástalan állapotban az előírással formában kell viselni, általában együtt a zakót és a nadrágot

/:szoknyát:/ s a hozzájuk tartozó inget /:bluzt:/, nyakkendőt, kalapot és harisnyát. Csizmanadrághoz csizmát, térdnadrághoz csizmát, bakancsot vagy cipőt, pantallóhoz cipőt kell huzni. A cipő lehetőleg barna legyen. Szoknyához is lehet hordani csizmát.

Önkényesen semmit sem szabad változtatni az egyenruhán s nem szabad egyes darabjait másféle ruhadarabokkal együtt viselni.

3. Kivételek:

Az egyenruhához másféle felöltőt is lehet hordani, a zöld ing /:bluz:/ helyett pedig fehér inget /:bluzt:/ . A női dolgozók selyem /:nylon:/ harisnyát is viselhetnek, a zsá-volyruhához pedig rövid zoknit. Erdészkalap helyett a személygépkocsi vezetők, portások és hivatalsegédek tányérsapkát hordhatnak, az erdészeti technikumok hallgatói és a Nagykovácsi Nevelőotthon növendékei pedig diáksapkát viselnek.

Meleg időben nem kötelező az erdészkalap, a zakó és a nyakkendő viselése. Hideg időben kucsmát is lehet hordani erdészkalap helyett.

4. Az egyenruhához erdészeti jelvényt kell viselni - kivéve az erdőgazdaságok vasutüzemi és hajózási forgalmi dolgozóit, valamint a nyugdíjasokat - mégpedig a zakó gallérján kétoldalt, az erdészkalapon baloldalt, a kucsmán, tányérsapkán, illetve diáksapkán elől. A Nagykovácsi Nevelőotthon növendékei csak a diáksapkájukon viselik a jelvényt.

Az erdészeti jelvény fémből készül, kör alakú, felül nyitott zöld fenyőkoszoruban, csillag alakban elhelyezett 5 tölgyfalevél. A gallér-ra a diáksapkára és a tányérsapkára való jelvény 23 mm, az erdészkalapra, kucsmára való 45 mm átmérőjű. A tölgyfalevél színe:

- a./ a Főigazgatóság központi állományába tartozó dolgozóknál, a Főigazgatóság Kollégiumának tagjainál, az Erdőgazdasági Tanács, Faipari Tanács, az Erdőmérnöki Főiskola tanszemélyzeténél és az országos központban dolgozó függetlenített szakszervezeti funkcionáriusoknál: arany színű.
- b./ a Főigazgatóság erdőrendezőiségeinek dolgozóinál, az erdőrendezőiségi felügyelőknél, az Erdőmérnöki Főiskola hallgatóinál és adminisztratív dolgozóinál, továbbá az erdészeti technikumok tanszemélyzeténél és adminisztratív dolgozóinál, az erdészeti szakiskolák tanszemélyzeténél a Nevelőotthon állandó alkalmazottainál, a Főigazgatóság felügyelete alá tartozó szervek központjában dolgozóknál, a megyei és városi erdészeti-vadászati előadóknál, az erdészettel közvetlenül foglalkozó függetlenített megyei szakszervezeti funkcionáriusoknál, végül az Erdőgazdaság és Faipar szerkesztőségének tagjainál: ezüst színű.
- c./ A Főigazgatóság felügyelete alá tartozó szervek erdészeteinek, üzemeinek, telepeinek dolgozóinál, az erdészeti technikumok és az Ásotthalmi Erdészeti Szakiskola hallgatóinál, a Nevelőotthon növendékeinél és az erdészettel közvetlenül foglalkozó függetlenített üzemi szakszervezeti funkcionáriusoknál: zöld színű.
5. Akik a 40/1957./VI.29./Korm.sz.rendelet alapján erdésznek minősülnek, a Főigazgatóság által rendszeresített, sorszámozott hatósági jelvényt viselik szolgálat közben a zakójukon, vagy felöltőjükön baloldalt, a felső zseb közepén.

A hatósági jelvényt első ízben térítés

nélkül kapják az erdőgazdaságoktól a hozzájuk tartozó erdészek.

6. A Főigazgatóság dolgozói, továbbá az erdőgazdaságok, vadgazdaságok, az Erdészeti Tudományos Intézet, az Erdőgazdasági Tanács, a Faipari Tanács, Vadgazdasági Tanács, az Erdőgazdasági Tervező Iroda, a Főigazgatóság Kollégiumának tagjai, az Erdei Termékeket Értékesítő és Feldolgozó Vállalat, az Erdőmérnöki Főiskola és az erdészeti technikumok tanszemélyzete és adminisztratív dolgozói, az erdészeti szakiskolák tanszemélyzete, az Erdőgazdaság és Faipar Szerkesztőségének tagjai, végül a megyei és járási erdészeti /:vadászati:/ előadók, amíg nincsenek nyugállományban, - szakmai jelleget kifejező jelvényt viselnek az erdészegyenruha, illetve formaruha zakóján a jobb felső zseb felett 5 mm-rel.

A jelvény vörös csillag, tőle jobbra és balra egyenes vonalban két-két zöld tölgyfalevéllel. A jelvény fémből vagy himzéssel készülhet, az utóbbi esetben aranyhimzés szegélyezi. A jelvény hossza 93 mm, szélessége 15 mm.

A fémjelvényt csak posztó és zsávolyzakón szabad viselni.

Az erdőgazdaságok vasutüzemi és hajózási forgalmi állomány csoportba tartozó dolgozói hasonló módon viselik a szakmai jelleget kifejező jelvényt formaruhájuk zubbonyán.

7. A Főigazgatóság által erdészegyenruha készítésére megrendelt anyagokból csak az 1. pontban felsorolt ruhadarabokat szabad készíteni,
8. Az erdészegyenruha zakóján és a télikabáton /:mikádón:/, illetve körgalléron erdészjelvénnel díszített gombokat kell vi-

selni. Másféle ruhán nem szabad hordani ezeket a gombokat.

9. A kitüntetések ünneplés alkalmakor a zakó baloldalán, közvetlenül a felső szeg felett kell viselni, a kitüntetések kicsinyített mását pedig egyéb alkalmakor a zakó bal hajtókáján.
10. A Főigazgatóság vezetője, illetve a Főigazgatóság felügyelete alá tartozó szervigazgatója /:vezetője:/ elrendelheti, hogy ünneplés alkalmakor egyöntetű öltözetben /:pl.kizárólag kordöltönyben:/ jelenjenek meg azok a dolgozók, akiknek van ilyen egyenruhájuk.
11. Az erdészegyenruha átvételekor a dolgozónak nyilatkozatot kell aláírnia, hogy ismeri az egyenruha vásárlására és viselésére vonatkozó szabályokat, az erdészeti jelvény, a szakmai jelleget kifejező jelvény, valamint az erdészjelvényvel ellátott gombok hordására vonatkozó rendelkezéseket, s ezeket kötelezőnek ismeri el magára nézve.
12. Ha az erdészegyenruhával rendelkező dolgozó munkaviszonya úgy változik meg, hogy nem jogosult többé az egyenruha viselésére, a ruhával ő rendelkezik, de az erdészeti jelvényt, a szakmai jelleget kifejező jelvényt és - nyugdíjazás esetét kivéve - az erdészjelvényvel díszített gombokat nem viselheti tovább.
13. Az erdészegyenruha viselésére vonatkozó szabályok megtartását az erdészeteknél az erdészvezető, az üzemeknél, telepeknél az üzem, illetve a telep vezetője, valamint a Főigazgatóság, erdőgazdaság, vállalat, stb. kiküldöttje ellenőrzi.

A szolgálati fegyver engedélyezésének, tar-
tásának és használatának szabályai.

1. E szabályokról a Belügyminiszternek és az OEF. vezetőjének 57/1958./Erd.É.39./ OEF. sz. együttes utasítása rendelkezik. Az utasítás hatálya azokra terjed ki, akik a Kormányrendelet 1.§-a értelmében erdésznek minősülnek.
2. Erdészek szolgálati célra csak sörétes lőfegyver /:a továbbiakban: szolgálati fegyver:/ vásárlására és tartására kaphatnak névre szóló, fényképes engedélyt.
3. Az erdésznek fegyvertartási engedély megadása iránti kérelmét a rendszeresített kérdőlapon, az alkalmazó szerv vezetőjének /:termelőszövetkezet, erdőbirtokossági társulat, községi, városi, tanács vb. elnökének:/ véleményes javaslatával ellátva kell beküldenie az állami erdőgazdaság utján a lakóhelye szerinti illetékes járási /:városi:/ rendőrkapitánysághoz /Budapesten a Budapesti Rendőrfőkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályához:/. A kérelemhez két db 4x4 cm-es 3 hónapnál nem régebbi fényképet kell csatolni. Ha a szolgálati fegyvert az alkalmazó szerv bocsátja az erdész rendelkezésére, a kérelemhez csatolni kell az alkalmazó szerv igazolását is a lőfegyver eredetéről.
4. A rendőri szervek a fegyvertartási engedély iránti kérelem elbírálásánál, az engedély kiállításánál, kicserélésénél és nyilvántartásbavételénél, valamint a szolgálati fegyver viselésének és használatának ellenőrzésénél a fegyver ügyintézéséről szóló 9.130-10/1953.BM.IV/9.sz.utasítás előírásai szerint járnak el.

5. A lakóhely szerint illetékes járási, városi rendőrkapitányság az erdőgazdaság útján köteles értesíteni az erdészt a fegyvervásárlási, - tartási engedély átvételének időpontjáról.
6. A fegyvervásárlási-, tartási engedély /:a továbbiakban: fegyvertartási engedély:/ iránti kérelem kedvezőtlen elbírálása esetén az elutasításról az erdőgazdaság igazgatója útján kell értesíteni az illető erdészt akkor is, ha az nem az állami erdőgazdaság alkalmazottja. Az elutasítás okáról - ha az nem szolgálati titok - az erdőgazdaság igazgatóját személyes érdeklődésére tájékoztatni lehet.
7. Az erdész részére kiadott fegyvertartási engedély csak addig van érvényben, ameddig az illető a Kormányrendelet 1.§-a alapján erdészeti munkakörnek minősülő beosztásban dolgozik.
8. A szolgálati fegyver és a fegyvertartási engedély bevonására kizárólag a rendőrség jogosult.

Az erdészi munkaviszony bármilyen módon való megszűnéséről vagy felfüggesztéséről az alkalmazó szerv vezetője köteles értesíteni az erdész lakóhelye szerint illetékes megyei /:budapesti:/ rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztályát - nem állami erdész esetében az állami erdőgazdaság útján.

Míg jogerőre nem emelkedik a munkaviszonyt megszüntető határozat, a fegyvertartási engedélyt és a szolgálati fegyvert letétbe kell helyezni az erdész lakhelye szerint illetékes járási /:városi:/ rendőrkapitányság igazgatásrendészeti alosztályánál /:Budapesten a Rendőrfőkapitányság igazgatás-

rendészeti osztályánál:/.

Az alkalmazó szerv a munkaviszonyt megszüntető határozat jogerőre emelkedéséről is köteles értesíteni az illetékes megyei /:budapesti:/ rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztályát. Ha a szolgálati fegyver az alkalmazó szervé, az köteles egyúttal javaslatot tenni a fegyvertartási engedély másik erdésznek való kiadására.

Az igazgatásrendészeti osztály az erdész munkaviszonyának jogerős megszűnése után intézkedik a fegyvertartási engedély bevonásáról és

- a./ a személyi tulajdonu és kizárólag szolgálati célra engedélyezett lőfegyver értékesítéséről, vagy
  - b./ a személyi tulajdonu lőfegyver további kizárólag vadászati célra való engedélyezéséről, vagy
  - c./ az alkalmazó szerv tulajdonában lévő szolgálati fegyver használatának másik erdész részére való engedélyezéséről.
9. Ha az erdész munkaviszonya annyiban változik meg, hogy más megye területén kerül erdésznek minősülő beosztásba, a munkáltatónak - nem állami erdész esetében az erdőgazdaság útján - erről is értesíteni kell az illetékes megyei /:budapesti:/ rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztályát.
10. Ha az alkalmazó szerv jogtalanul szüntette meg az erdész munkaviszonyát, s azt később egyeztető bizottsági vagy bírói határozattal visszaállítják, az alkalmazó szerv megkeresésére a megyei /:budapesti:/ rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztálya - ha még fennállnak a fegyvertartási engedély megadásának feltételei - intézkedik a letétbe helyezett engedély és a szolgál-

lati fegyver visszaadásáról az erdész részére.

11. A rendőri szervek tettenérés esetén, vagy súlyos büncselekmény elkövetésének gyanúja esetén, továbbá ha közbiztonsági okok egyébként indokolttá teszik, jogosultak bevonni az erdésztől a szolgálati fegyvert és a fegyvertartási engedélyt. A bevonástól számított 48 órán belül azonban a szolgálati ut betartásával jelentést kell tenniük a BM. Országos Rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztályának, amely intézkedik a végleges bevonásról, illetőleg a fegyvertartási engedély visszaadásáról.
12. A 8. és 11. pontban meghatározott eseteket kivéve csak a BM Országos Rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztályának előzetes hozzájárulása alapján szabad bevonni a szolgálati fegyvert és a fegyvertartási engedélyt. A BM. Országos Rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztálya a döntés előtt meghallgatja az Országos Erdészeti Főigazgatóságot.
13. Az alkalmazó szerv vezetője, amikor igazolást ad a már szolgálatban álló, vagy alkalmazandó erdész részére az erkölcsi bizonyítvány beszerzéséhez, egyidejűleg megkeresheti az illetékes megyei /;budapesti:/rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztályát és közölheti, hogy függetlenül a kiadásra kerülő erkölcsi bizonyítvány tartalmától, a dolgozó a fegyverviselés szempontjából kifogás alá esik-e, vagy sem.
14. A megyei /;budapesti:/ rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztálya a megkeresés alapján köteles lefolytatni a fegy-

vertartási kérelem elbírálására a 9.130-10/1953. BM.IV.9.számu utasításban előírt eljárást és ennek eredményéről értesíteni az erdőgazdaság igazgatóját. Az értesítés közli, hogy:

- a./ A dolgozó fegyverviselés szempontjából nem esik kifogás alá, vagy
- b./ a rendőrség nem javasolja a szóbanforgó személynek fegyveres szolgálatban való alkalmazását.

Az értesítést a megkeresés beérkezésétől számított 30 napon belül kell megadni.

- 15. Az értesítés kézhezvétele után a folyamódó az illetékes megyei /:budapesti:/ rendőrfőkapitánysághoz is benyújthatja fegyvertartási engedély megadása iránti kérelmét. A kérelmet a 13. és 14.pontban vázolt eljárás eredménye alapján soronkívül kell elintézni.
- 16. Az értesítés, valamint a kérelem késedelmese elintézése miatt az erdőgazdaság igazgatója - nem állami erdész esetében az alkalmazó szerv vezetője - panasszal élhet a BM.Országos Rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztályánál. A panasz ügyében a BM.Országos Rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztályának vezetője dönt.
- 17. Az alkalmazó szerv vezetőjének hatáskörébe tartozik, hogy a fegyvertartási engedély megadásától, vagy elutasításától függetlenül meghagyja-e az erdészt erdészeti munkakörben, vagy más munkakörbe helyezi át, vagy megszünteti munkaviszonyát.
- 18. Az erdész köteles úgy viselni, illetve tartani szolgálati fegyverét, hogy ebből másik életére és testi épségére ne szárn-

mazzék veszély.

Az erdész, ha szolgálati fegyverét viseli, személyi igazolványával együtt köteles fegyvertartási engedélyét is magánál tartani és azt az erre feljogosított hatósági közegeknek kívánságukra felmutatni.

19. Jogcsult szolgálati fegyverét használni az erdész:

a./ azzal a személlyel szemben, aki őt szolgálatának teljesítésében úgy akadályozza, hogy ezáltal közvetlenül veszélyezteti életét, testi épségét, vagy ellene tettelesen lép fel és az akadályoztatás, veszélyeztetés vagy tettelegesség más módon nem hárítható el.

b./ A munkakörével kapcsolatos vadászati tevékenység során.

20. A szolgálati fegyver önvédelmi használata esetén arra kell törekedni, hogy az csak az elkerülhetetlenül szükséges módon és mértékben történjék. Büntetőjogi felelősség mellett tilos megtorlásra használni a szolgálati fegyvert. Tilos a szolgálati fegyvert használni akkor, ha az annak használatára egyébként feljogosító magatartás más módon is megszüntethető.

Éppen ezért a szolgálati fegyver használata előtt - ha erre mód van - mérlegelni kell, hogy nem volna-e célravezetőbb egyéb eszköz igénybevétele.

21. Ha a szolgálati fegyver használata következtében sérülés történik, az erdész köteles első segélyben részesíteni a sérültet és gondoskodni azonnali kórházba szállításáról. Ha a fegyverhasználat következ-

tében haláleset következik be, az erdész kötelessé a holttestet a hatósági intézkedéséig a helyszínen őrizni vagy őriztetni és a halálesetet azonnal bejelenteni, vagy bejelentetni a legközelebbi rendőrhatóságnál.

A szolgálati fegyver önvédelmi használatáról nyomban, de legkésőbb 24 órán belül részletes jelentést kell készíteni az illetékes rendőrhatóság és az erdőgazdaság igazgatója /: az alkalmazó szerv vezetője:/ részére. A jelentésnek tartalmaznia kell mindazokat az adatokat, amelyekből meg lehet állapítani a fegyverhasználat jogosságát, indokát, mértékét és következményét.

22. Az erdészeket ki kell oktatni a szolgálati fegyver viselésével és használatával kapcsolatos feladataikra.

Erdőőrzési feladatok és szabályok.

I.

Erdőőrzési szolgálat vezetője.

1. A faállomány védelme érdekében folyamatosan ellenőrzi az erdészetek erdőőrzési munkáját.
2. Ellenőrzi az erdészkerület-vezetők, önálló csemetekert- és rakodókezelők szolgálati könyvét az erdőőrzés szempontjából.
3. Ellenőrzi az erdei szabálysértési naplók és szabálysértési nyilvántartások vezetését, figyelemmel kíséri a szabálysértési ügyeket.
4. Képviseli az erdőgazdaságot az erdőgazdálkodást sértő jelentősebb bűncselekményekkel és szabálysértésekkel kapcsolatos bírósági, illetve szabálysértési eljárásokban.

5. Intézi az erdészek hatósági esküjének letételével, hatósági jelvényével, valamint fegyverellátásával kapcsolatos ügyeket, vezeti a szolgálati fegyverek nyilvántartását, ellenőrzi az erdőgazdaság szolgálati fegyvereinek karbantartását és gondos kezelését.
6. Szoros kapcsolatot tart a rendőrségi és ügyészségi szervekkel az erdők minél hatékonyabb védelme érdekében.
7. Közreműködik a párt- és társadalmi szerveknél az erdővédelem közügyé tétele érdekében.

II.

Erdészettervezető.

1. Felelős az erdészterületén a társadalmi tulajdon, s elsősorban a faállomány védelméért.
2. Szervezi, irányítja és ellenőrzi az erdészterületvezetők erdőőrzési munkáját.
3. Ellenőrzi az erdészterületvezetők és a beosztott erdészek szolgálati könyvét. Ha hiányosságot észlel, azt bejegyzí a szolgálati könyvbe.
4. Ellenőrzi a szabálysértési naplók vezetését és a szabálysértések nyilvántartóját. Felelős azért, hogy az erdészterületvezetők által beküldött szabálysértési bejelentőlapok alapján 24 órán belül megtegye a feljelentést.
5. Képviseli az erdőgazdaságot az erdőgazdálkodást sértő bűncselekmények, illetőleg szabálysértések miatt indult eljárásokban, kivéve mikor az erdőőrzési szolgálat vezetője esetenként magának tartja fenn a képviselőletet.

6. Szoros kapcsolatot tart a helyi rendőrségi, tanácsai, párt- és társadalmi szervekkel, az erdők hatékonyabb védelme érdekében.
7. Ellenőrzi az erdészkerület-vezetők szolgálati fegyverének karbantartását és egyenruhájuk szabályos viselését.
8. Ó ad engedélyt az erdészkerület-vezetőknek, hogy elhagyhatják szolgálati területüket.

III.

Erdészkerület-vezető.

1. Az erdészkerület-vezető feladata, hogy a kezelésére bízott területen ellásson minden szakmai és az erdőőrzéssel kapcsolatos teendőt.

Ennek érdekében részletesen ismernie kell: kerületének pontos határait, ezeken belül az állományviszonyokat /: az üzemterv által megszabott tagoltságban:/, az uthálózatot, az utak minőségét, valamint a kerületében lévő műszaki berendezéseket, műtárgyakat és azok állapotát.

2. Köteles megőrizni a kezelésére bízott terület határjeleit. Ha azok megrongálódnak, vagy elavulnak, köteles felújításuk, vagy kijavításuk érdekében megtenni a szükséges intézkedéseket és azokat dátummal feljegyezni szolgálati könyvébe.
3. Köteles hetenként egyszer tüzetesen végigvizsgálni a kerületében lévő vadvédelmi kerítéseket, a talált hiányosságokat vagy rongálódásokat feljegyezni szolgálati könyvébe és haladéktalanul megtenni a kijavításukhoz szükséges intézkedéseket. Ha a kerítésen belül vadat észlel, köteles azonnal gondoskodni a kitereléséről, vagy intézkedést kérni

más módon való eltávolítására.

4. Szolgálatának ellátása érdekében köteles munkaideje alatt állandóan kerületében tartózkodni. Ha akár szolgálati, akár magánérdekből szükségessé válik, hogy elhagyja szolgálati helyét, ehhez köteles írásbeli engedélyt szereznii felettesétől. Az engedélyezés úgy történik, hogy az erdész beírja szolgálati naplójába az eltávozás időpontját és időtartamát és aláírhatja felettesével.

Ha olyan sürgősen és váratlanul kell eltávoznia, hogy nincs módja az előzetes engedély megszerzésére, még távozása előtt köteles beírni szolgálati naplójába az eltávozást és annak okát, és a naplót magával vinni. Az ilyen eltávozást utólag kell engedélyeztetnie, mikor legközelebb találkozik felettesével.

5. Köteles lakásán mindenkor meghagyni, hol tartózkodik.
6. Ellenőrzésre megjelent felettesének köteles szolgálat közben röviden jelenteni, milyen feladatot végez. Ha egyszerre több felettese végzi az ellenőrzést, az általa ismert legmagasabb beosztású felettesének kell megtennie a jelentést.
7. A nem közvetlen felettéstől /:előljárótól:/ kapott és azonnali végrehajtást kívánó olyan utasítást, mely ellenkezik a közvetlen felettes korábbi utasításával, vagy eltér tőle, csak abban az esetben köteles végrehajtani az erdész, ha az utasító bejegyzi rendelkezését a szolgálati naplóba - "azonnali végrehajtás" megjegyzéssel - és a bejegyzést névaláírásával, valamint beosztásának megjelölésével igazolja. Az ilyen utasítást az erdésznek a legköze-

lebbi alkalommal láttamoztatnia kell közvetlen felettesével.

8. Köteles az erdész gondoskodnia rábizott ingó vagyontárgyak megfelelő kezeléséről és karbantartásáról. Különös gondot kell fordítania szolgálati fegyverének szakszerű kezelésére és megóvására. A hanyag kezelésből vagy gondatlanságból eredő kárért anyagi felelősséggel tartozik.
9. Szolgálat közben az erdész, mint hatósági személy, köteles rendes, tiszta ruházatot viselni. Ha egyenruhát visel köteles betartani az erre vonatkozó szabályokat.

Szolgálatában mindenkor megfontoltan, előrelátóan és határozottan kell eljárnia. Köteles mindig megtartani józan ítélőképességét. A szolgálat közbeni ittasság fegyelmi vétség.

Vadászati szabályok.

1. A vadgazdálkodást és a vadászatot az 1957. évi 43.sz. törvényerejű rendelet szabályozza mindenkire kiterjedő általános érvénnyel.
2. Az erdész köteles a felügyelete alá tartozó területen ellenőrizni a vadászatra vonatkozó törvényes rendelkezések betartását. Ellenőrzési joga kiterjed a bérbeadott nagyvadas területeken, s az állami gazdaságoknak kezelésre átadott s általuk bérbeadott nagyvadas területeken működő vadásztársaságok tagjaira és vadőreire is.
3. Különös figyelemmel kell kísérnie a vadállomány mennyiségi és minőségi alakulását, a vadvédelmet, a vadkárok elhárítására tett intézkedéseket, másrészt fel kell lépnie az orvvadászok s a vadászati ti-

lalmak megszegői ellen.

4. Állami kezelésben lévő vadászterületen az erdészek egyuttal a vadőri teendőket is el látják.
5. Kártékony vad /duvad/ a vaddisznó, farkas , róka, borz, vadmacska, görény, menyét, hermelin, vidra, hörcsög, ürke, üregi nyul, sündisznó, pézsmapocok, veréb, dolmányos varju, szarka, szajkó, /galambász/héjja, barna réti héjja, kékes réti héjja, karvaly, barna kánya, sarki buvár, északi buvár. Mindezeket az erdész - a vaddisznó kivételével - az erdőgazdaság üzemi területein korlátozás nélkül pusztíthatja egész éven át.Éppugy a kóbor kutyákat és macskákat. A bérbeadott nagyvadas területeken a vadászat utján vagy kutyákkal történő irtáshoz szükséges a vadásztársaság hozzájárulása is.

Tűzrendészeti szabályok.

A 16/100/1958.BM.OTP és 64/1958.OEF utasítás alapján.

1. Az erdész köteles működési területén betartani, illetve betartatni az erdők tűzvédelméről szóló rendelkezéseket /:Lásd a Függelékét:/.
2. Az irányítása alatt álló munkavállalókat köteles munkájuk megkezdése előtt kioktatni a tűzrendészet legalapvetőbb szabályairól.
3. Ha erdőégesről szerez tudomást, köteles haladéktalanul a helyszínre sietni és ott a tűzoltóság vezetőjével együttműködve irányítani az oltást mindaddig, amig nem érkezik a helyszínre területileg illetékes magasabb beosztású szakképzett erdész, vagy erdőmérnök.
4. Erdei tűz /:vagy az erdőgazdálkodást súj

tó más elemi csapás:/ esetén köteles felhívni a veszélyeztetett területen és annak közelében tartózkodókat, hogy utmutatásai szerint gondoskodjanak a tűz /:vagy más elemi csapás:/ elhárítására szükséges eszközökről. Az erdei tűz oltásához kirendeltek, az oltáshoz szükséges eszközökkel felszerelve kötelesek azonnal az égés helyére sietni és ott teljesíteni az oltás vezetőjének rendelkezéseit. /:Erdőtörvény 29.§.:/

5. Az oltás befejezése után az erdész köteles gondoskodni az égés helyének egy - szükség esetén több - napig való őrzéséről.
6. Köteles az erdei tűz helyét, nemét és kiterjedését az általa személyesen felvevő tapasztalatok alapján jelenteni felettesének.
7. Ha a katonaság lögyakorlatot tart, az erdész köteles ellenőrizni a katonai alakulat és az erdőterület birtokosa /:kezelője:/ között a lögyakorlattal kapcsolatosan létrejött megállapodás tűzrendészeti előírásainak megtartását.

Utmutató a szolgálati könyv vezetéséhez.

1. Szolgálati könyvvel kell ellátni az állami erdőgazdaságoknál az erdészkerület vezetőket, a beosztott erdészeket, a csemetekert kezelőket, az állandó farakodó kezelőket, fogatos brigádvezetőket és a gépállomási brigádvezetőket, egyéb szerveknél pedig a faállomány védelmével megbízott dolgozókat.

A szolgálati könyv célja.

2. A szolgálati könyvnek az a célja, hogy az

erdész naplószerűen számot adjon a kerületben végzett munkákról, erdővédelmi szolgáltatásokról és a fennálló utasítások vagy kapott intézkedések alapján végzett egyéb teendőiről, egyszóval egész működéséről.

3. Szolgálati könyvét az erdész köteles szolgálata közben mindig magánál tartani s végzett munkáját, intézkedéseit az időpont megjelölésével a helyszínen tintával, vagy tintaceruzával beírni, az alábbiakban változott módon, röviden, de pontosan és lelkiismeretesen. A szolgálati könyvet tisztán kell tartani, meg kell ővni az elrongyolódástól és ha betelt, át kell adni az erdésznek, kicserélés és megőrzés végett.

A szolgálati könyv három részből áll:

1. Az utmutató és mellékletei
2. Állóeszközök nyilvántartása
3. Szolgálati napló

A szolgálati könyv elülső fedelének belső oldalán lévő tasak a hivatalos iratok ideiglenes elhelyezésére szolgál, a hátsó fedélre illeszthető füzet pedig a munkahelyekre kiadott fogyóeszközök nyilvántartására.

Állóeszközök nyilvántartása.

5. A szolgálati könyv "Állóeszközök nyilvántartása" című oldalaira az erdészvezető beírja az alábbi minta szerint az erdészkerület helyét és területét, a határok leírásával, az erdőtestek, valamint az üzemi tagszámok felsorolásával. Bejegyzi az erdészkerületben lévő határdombokat, háromszögelési, erdőrendezőeségi és birtokrendezési oszlopokat és jeleket, tilalmi táblákat és futóárkokat, az erdész kezelésére bízott

egyéb állóeszközöket /:épületek, gépek és gépi berendezések, felszerelések, stb.:/ nemkülönbén a használatába adott térképeket a kerületről, a szabálysértési naplót és a jelzőbaltát, feltüntetve annak jelét is.

A nyilvántartásban történő minden változást az erdész ir be tintával a szolgálati könyvbe, az erdészeti vezetőjének ellenőrzése mellett. Minden újabb bejegyzés után zárlatot készít és azt az erdészeti vezetője is és ő is aláírja.

Állóeszközök nyilvántartása.

Folyó szám	T á r g y	db	Jegy- zet
---------------	-----------	----	--------------

1. Az erdészkerület kiterjed a Dorog község üzemterv szerinti 37-49-es tagokra, összesen 607 ha kiterjedésben, /:Csurgóvölgy, Mgashát, őzita-
tó:/ határai keletről, észak-
ról és délről a nagysomi, a berki és mélykúti erdészke-
rületeket érinti, nyugatról a dorogi 3-as számú tsz.me-
zőgazdasági földjeivel hatá-
ros.

Az idegen birtokmenti hatá-
ron a töréspontokat meghatá-
rozó határjelek között futó-
árok képezi a határt.

2. Az erdőtest külső határát ké-
pező vonalon az erdészkerület-
hez tartoznak a 23-41 számo-
zott faragott kő határoszlo-
pok, melyek határdombokon ál-
lanak

19

Dolyó- szám	T á r g y	db	Jegy- zet
3.	A 43-as tag észak-keleti há- tára mentén foglal helyet. HP jelzésű vasbeton háromszö- gelési pont	1	
4.	A 39-es tagban van 2 szoba- konyhás kerületvezetői szol- gálati lakás, istálló, sertés- ól, tyukól és gémeskut		
5.	A szolgálati lakást 758 fm 2 m-es térközökben faragott faoszlopokra szerelt 170 cm magas léckerítés veszi kö- rül egy kétszárnyas kapuval és egy egyszárnyas ajtóval		
6.	Az istállószállási erdészke- rület vászonra ragasztott 1:10.000 léptékarányú össze- hajtható fénymásolati térkép	1	
7.	Az erdészkerület C/7 jelű jel- zőtábla	1	
8.	352 sz. 16-os Lampart sörétes vadászlőfegyver szíjjal	1	
9.	kezelőasztal, barna 3 fiókos	1	
10.	hajlitott Thonett-szék barna	3	
11.	irodai állófogas, 6 karos	1	
12.	fémátlaló	2	
13.	Christon famagasságmérő /:réz, vászontokkal:/	1	
14.	Erdőnevelési utasítás	1	
15.	Fahasználati utasítás	1	

Folyó- szám	T á r g y	db	Jegy- zet
16.	Korszerű nyárfagazdálko- dás c.szolgálati könyv	1	
17.	Az erdő és fasorok fáin- ak nyesése c.szolgálá- ti könyv	1	
18.	Szolgálati napló	1	
19.	Erdei szabálysértési nap- ló	1	
20.	Erdészek szolgálati sza- bályzata	1	
		<u>összesen: 38 db</u>	

Az 1-20 tétel alatti tárgyakat átvettem.
Kelt, 19... év .....hó ...-n.

N.N.erdész

Láttam:

G.N.
erdészet vezetője

Ténykedés és intézkedés.

A végzett munkát és intézkedést az erdősz-
nek az alábbi példa szerint kell bevezetni
a szolgálati könyvbe:

1. Január 2-án 7 h-kor a "Do-
rog" 39.c.erdőrészletben kez-
dődő véghasználatban kijelöl-
tem a munkacsapatok részére a
vágáspásztákat, nyilásokat.

10 h-tól gondoskodtam a munkásszállás berendezéséről és az üzemi konyha felszereléséről.

13 h- 15 h-ig a lakásomon tartózkodtam.

15 h-tól erdővédelmi szolgálatot végeztem, bejártam a 43,44 és 45 tagokat.

18 h-tól lakásomon tartózkodtam.

2. Január 3-án 8 h-tól befejeztem az előkészületeket a terméshez a 39.c. erdőrészletben.

11 h-tól erdővédelmi szolgálatot végeztem. Veres Pál tokodi lakos /:64.h.sz.:/jogtalanul egy 30 cm v,18 m.magas tölgyfát vágott ki a "Gyertyános" erdőrészletben /:42.d.:/ 5 m.h. 26 cm.v.darab épületfa, a többi tűzifa. A tuskót bélyegzőbaltámmal lebélyegeztem és 1. számmal jelöltem. Zálog: egy fejsze.

Erdei szabálysértési napló
1960.évi 1.
tétéle alatt
bevezettem, az
erdészetnek
beküldtem,
1960.I.hó 3-án

Láttam: 1960.január 4-én 7.30 h-kor. A dorogi vasuti rakodón hiányosságként állapítottam meg, hogy a szállított fát nem sarangolják. Utasítom, hogy a sarangolást hajtassa végre.

NN.erdészetvezető.

3. Január 4-én 7 h-tól 18 h-ig. A kőkuti erdei rakodóról tűzfát fuvaroztattam a dorogi vasuti rakodóra 3 üzemi fogattal és 4 fuvarossal. A fuvarozást 7 h-tól 10 h-ig ellenőriztem.

10 h-tól a Kopárhegyen /: 38.e.erdőrésztlet:/
kiseladási bárcákra összesen 12 e.ürm.gally-
fát adtam ki. 17 h-tól 19-ig
erdővédelmi szolgálatot végez-
tem. Bejártam a 48. és 49.ta-
gokat.

4. Január 5-én 7 h-tól 10.30-
ig a Laposverőben /:42.d.er-
dőrésztlet:/ellenőriztem a von-
tatóút mentén folyó gyéritést,
kiadtam a napi munkafeladato-
kat. A termelés rendben folyik.

11 h.-tól 14 h-ig a lakásomon
tartózkodtam, adminisztratív
munkát végeztem. 14 h-tól 18 h-
ig erdővédelmi szolgálaton vol-
tam. Bejártam a 41,42,43 tago-
kat, itt 16 h-kor füstöt érez-

vén, a füst irányába siettem.
A 47.e.erdőrésztben, a Kerek-
hegy nevű 40 éves erdőben fu-
tótűz volt, melyet a laposve-
rői vágásban dolgozó munkások
észrevették és a nagy szél el-
lenére gyorsan eloltottak. 12
ha területen elégett az alom
és a törzsek töve kissé meg-
pörköldött. A tűzkár felvé-
telére elkészítettem a jegy-
zőkönyvet.

A jelentést be-
küldtem január
8-án az erdőszet-
nek.

5. Január 6. Az erdőszet ve-
zetőjének utasítására 6 h-tól
14 ha-ig vaddisznóvadászaton
vettem részt a Bükkvölgyi re-
zervátumban.

Láttam: 1960.január 6.-án 12
h-kor rendben talál-
tam.

N.N.erdőszet vezetője.

/: és így tovább:/

A folyószám és a kelet feltüntetése után tehát az erdész folytatólagosan sorrendben köteles bevezetni napi foglalkozását. A feljegyzés ne csak a bejárt terüldrészek és a teljesített munka általános megjelölésére szorítkozzék, hanem terjedjen ki főleg a munka minőségére és mennyiségére. Vagyis az összes erdei munkálatokra és más szolgálati mozzanatokra vonatkozólag szerepeljenek adatok a szolgálati könyvben. Ezzel kapcsolatban a következőkre kell tekintettel lenni.

- a./ Minden erdei terméket vagy egyéb készletet, amelyet az erdész bármilyen okból átvesz, vagy átad védkerületében, az erdészkerület vezető raktár-könyvébe kell bizonylat alapján bevezetni, ezért ezeket nem kell beírni a szolgálati könyvbe. Szóbeli utasításra semmiféle erdei terméket nem adhat ki az erdész.
- b./ Az erdőgazdálkodást sértő cselekményeket /:erdei lopásokot és kártételeket:/ be kell írni a szolgálati könyvbe. Amint az erdész hazaérkezett, a feljegyzést a szolgálati könyvből az "Erdei szabálysértési napló"-ba vezeti át. A szolgálati könyvben mindazoknak az adatoknak szerepelniük kell, melyek szükségesek a szabálysértési napló kiállításához.

Például:

1966.II/20. Az Ömböly nevű gerinc mentén a Himőd tisztástól mintegy 100 lépésnyire /: 20.e. erdőrészlet:/ egy 32 cm töőtérőjű, 18 cm magas kocsánytalan tölgy tuskóra akadtam, azt lebélyegeztem és 12. számmal jelöltem meg. A székfűnyom Cavaş község felé vezetett, ökrök voltak befogva. Az elcsúsztatás az éjszakai holdvilágnál történt; csak a gally ma-

radt a helyszínen.

c./ Ha olyan erdészeti dolgozó fedezi fel az erdőkárt, aki a Kormányrendelet értelmében nem minősül erdésznek, akkor az ő szolgálati könyvből annak az erdésznek a szabálysértési naplójába kell átvezetni a kárról szóló feljegyzést, akinek a kerületében az eset történt, illetve akinek a felügyelete alatt védelmi szolgáltatást teljesít az illető dolgozó. A szabálysértési naplóban ilyenkor a tanuk rovatába kell beírni a kár felfedezőjének nevét.

d./ Ha olyan munkát végez az erdész, amelyet nem lehet teljes részletességgel feljegyezni a szolgálati könyvben, s egyébként is külön bizonylatok készülnek róla /:pl. ha tűzifa, vagy épületfa felvételénél volt jelen:/, akkor csak azt kell beírni, hogy azon a napon milyen munkát végzett pl. hány ürm. tűzifát, vagy hány m³ iparifát vételezett be:/ és milyen bizonylatokon szerepelnek a részletes adatok.

Törlések, vakarások, helyesbitések.

7. A szolgálati könyv szövegét megsemmisíteni, kivakarni, a könyvből egyes lapokat kitépni szigorúan tilos. Ha azonban egyes feljegyzésekről később kiderül, hogy tévesek, és javítást igényelnek, akkor a tévesen beírt szöveget áthúzással kell törölni - a kelet kivételével -, úgy hogy a törölt szöveg azután is tisztán olvasható legyen. A helyes szöveget pedig a "Jegyzet" rovatba kell beírni. Ha a helyesbités nem férne el a "Jegyzet" rovatba, akkor a "Ténykedés és intézkedés" rovatba kell feljegyezni, azon a folyószámon, amely alatt az eredeti bejegyzés történt.

Intézkedések, bejegyzések.

8. Az erdészeti vezetője vagy szakelőadója a szolgálati könyvbe jegyzi be a tervfeladatok végrehajtásához szükséges utasításait az ellenőrzése során tapasztalt hiányosságokat, észrevételeit stb.

A szolgálati könyv felmutatása és az előljárók részéről való láttamozása.

9. Ha az erdész szolgálat közben találkozik az erdészeti vezetőjével, vagy az erdőgazdaság, illetve a felügyeleti hatóság kiküldöttjével, annak köteles azonnal felmutatni szolgálati könyvét, megvizsgálás és esetleges utasítások beírása végett.

Az erdészeti vezetője köteles ilyen esetben a találkozási hely és a kelet feltüntetésével láttamozni a szolgálati könyvet. Más hivatalos kiküldött azonban csak az "Erdőőrzési feladatok és szabályok" fejezet III.rész 7. pontjának első bekezdésében körülírt esetben láttamozza azt.

"Munkahelyekre kiadott fogyóeszközök nyilvántartása".

10. Az erdészkerületvezető számadási kötelezettség és anyagi felelősség mellett veszi át az erdészettől a kerületében folyó munkák elvégzéséhez szükséges szerszámokat, munkaeszközöket, munka- és védőruhákat /:fejsze, fűrész, kalapács, csemeteültető, saraboló kapa, térdvédő, munkakötény, stb.:/ Köteles gondoskodni azok megóvásáról és karbantartásáról.

Az erdészkerület-vezető az erdészettől átvett fogyóeszközöket az "Erdészkerület-vezető rak-tárkönyve II.rész"-ben tartja nyilván, cikkenként külön-külön lapon, bizonylatok alapján.

Ezeknek a nyilvántartására szolgál a "Munkahelyekre kiadott fogyóeszközök nyilvántartása" c. füzet is, amely a szolgálati könyv fedőlapjára illeszthető és kicserélhető.

A füzet 30 munkacsapat, vagy különböző helyeken dolgozó ugyanannyi munkáscsoport részére kiadott fogyóeszközöknek a feljegyzésére alkalmas. Egy-egy oldalon 10-10 munkavállaló és 15 féle fogyóeszköz sorolható fel. Az egy-egy munkavállalónak használatra átadott és a tőle visszavett fogyóeszközöket egy helyen kell kimutatni. A természetes elhasználódás folytán tönkrement fogyóeszközöket is vissza kell vételezni, az ilyen visszavételezést a nyilvántartásban be kell karikázni. A munkák elvégzése után a kerületvezető összegyűjti a még használható, valamint az elhasználódott fogyóeszközöket és időről-időre visszaszolgáltatja őket az erdészeti raktárába.

Az "Erdészkerület vezető raktárkönyve II.rész"-ben a kerületvezető terhére nyilvántartott fogyóeszközök számának meg kell egyeznie a "Munkahelyekre kiadott fogyóeszközök nyilvántartása" szerint a munkavállalónak átadott, valamint a tőlük akár használható, akár használhatatlan állapotban visszavett, de az erdészetnek még vissza nem szolgáltatott fogyóeszközök összegével.

Utmutató az erdészeti szabálysértési napló vezetéséhez.

1./ Az Erdőtörvény szerint az erdők közvetlen védelmével megbízott erdésznek naplót kell vezetnie az erdőben észlelt károsításokról és a bejegyzéseket a kelet feltüntetésével alá kell írnia/1935.IV.tc.54.§.:/

Az erdészkerületvezető a szolgálati könyvébe

bejegyzett adatok alapján az "Erdei szabálysértési napló"-ba vezeti be az erdei, valamint az erdőrendészeti szabálysértéseket. Az előbbiekről az Erdőtörvény 258.§-a, az utóbbiakról a 2040/1949. /III.5./ Korm.sz.rendelet intézkedik.

Az erdő törvényben meghatározott cselekményeket szabálysértésként kell büntetni, ha az ellopott dolog, illetve az okozott kár értéke társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett cselekmény esetén nem haladja meg a 200 Ft-t egyéb esetben a 300 Ft-ot. Ezekben az értékhatárokon felül büntettnek minősül a cselekmény.

A szabálysértési napló felső kemény fedőlapjának a belsejéhez van tűzve az utmutató. Az alsó fedőlap belső részén tok van a tulajdonképeni napló számára. Ebben minden egyes szabálysértési esetre külön 2-2 lap áll rendelkezésre. A leszakítható /:perforált:/ bejelentőlapot a bejegyzés után ki kell tépni és azonnal be kell küldeni az erdészethez. A tőlap a naplóban marad.

A napló lapjai sorszámozottak és csak ilyen sorrendben szabad felhasználni őket. A naplót indigóval kell kitölteni, az alábbi utasítás szerint.

2./ Az 1./ a sorba a szabálysértés elkövetőjének nevét, korát, foglalkozását, lakhelyét, vagy állandó tartózkodási helyét kell beírni.

Ha az erdészkerület-vezető nem tudja megállapítani a tettes kilétét, akkor a személyleírását írja be, vagy azokat az adatokat, amelyekből esetleg következtetni lehet a személyazonosságra. Fel kell jegyezni például, hogy menekülés közben merre haladt, feltétlenül milyen, az erdész által ismert, személyekkel találkozott. Ha azután a személyleírás révén, vagy bármi más módon kiderül a tettes kiléte, a szükséges

feljegyzéseket utólag kell beírni, az új kelettel együtt.

Az 1/b.sor kitöltésénél arra is figyelemmel kell lenni, hogy olyan személyről van-e szó, akinek egyedül maga felel a tetteiért. Az Erdőtörvény értelmében ugyanis /:268.§.:/ ha a szabálysértő - családtag, gyámság, vagy gondnokság alatt álló személy, alkalmazott, pásztor vagy munkás és tettét a családfő, gyám, gondnok, illetőleg a munkaadó utasítására, vagy tudtával és elnézésével követte el - ebben az esetben csak az utóbbit kell megbüntetni a szabálysértésért, s a megítélt kártérítés, hajtópénz és eljárási költség is őt terheli. Ilyenkor tehát az utóbbinak a nevét is fel kell jegyezni.

2.sorba a tettenért /:tettenértek:/ nevét, korát, foglalkozását és lakhelyét kell beírni, aki a szóbanforgó szabálysértés ügyében mint tanu szerepelhet.

A 3.a/sorba a tett elkövetésének idejét kell feljegyezni, a hónapot betűkkel, a napot és az órát számokkal.

A 3.b/sorba a községhatárt, továbbá annak az erdőrésznek a nevét és számát kell beírni, amelyben a szabálysértés történt. Ha az erdőrésznek nincs üzemi tervi jele, a népies nevét írjuk be. Ha államerdészeti kezelésbe vett erdőben követték el a szabálysértést, a tulajdonost /:erdőbirtokossági társulatot:/ is meg kell nevezni.

A 3.c/sorba részletesen be kell írni miféle szabálysértés történt és milyen módon.

Erdei lopás esetén /:Erdőtörvény 253.§.1. pont:/ fel kell jegyezni az eltulajdonított /:vagy eltulajdonítani szándékolt:/ tárgyaknak a cikklista szerinti megnevezését, méretét, vagy mennyiségét, mégpedig a lehető leg-

pontosabban, mivel az érték megállapításakor ezek a feljegyzések adják a legfőbb adatokat. Fel kell jegyezni továbbá mindazokat a körülményeket, amelyeknek az ismerete szükséges a pénzbírság és a kártérítési összeg kiszabásához. Így például:

egész törzsek eltulajdonításakor azt, hogy élő volt-e a fa, vagy száraz, vagy dült; élőfa esetén, hogy nem volt-e hagyásfa vagy éppen makkfa; ritkás erdőből vágták-e ki vagy sűrűből, maradt-e kivágás után a záródásban nagy hézag, vagy nem stb.;

tuskólopás esetén azt, hogy a tuskót nem sarjadzás végett hagyták-e hátra, s hogy a tettes betöltötte-e a kiásott gödröt;

ágak és gallyak eltulajdonításakor azt, hogy ezeket élőfáról vágták-e le, vagy csak a földről és dült fákról szedték; megsértették-e ezzel magát a fát is, vagy nem;

csemeték esetében azt, hogy hány évesek voltak és fiatalosból, vagy csemetekertből lopták-e el őket;

kéreglopáskor azt, hogy száraz fákról szedték-e, vagy élőfákról hántották le a kérget;

Megjegyzés. Erdei lopás esetén az eltulajdonítani szándékoló, de a tettenérő által elkobzott tárgyat vagy tárgyakat az illetékes községi /:városi:/ tanács mezőgazdasági csoportjának /:osztálynak:/ őrizetébe kell adni, átvételi elismervény ellenében.

Élőfák kivágása, kidöntése, facsemeték letaposása, kitépése, kivágott fák földben hagyott tuskójának kiásása, vagy mindezeknek bármilyen módon való megrongálása esetén /:Erdőtörvény 258.§.2.pont:/ be kell írni a megrongált /:elpusztított:/ fák faját, méretét, élőfáknál a

letördelt, vagy levagdalt ágak pontos mennyiségét s az utóbbiaknál azt is, hogy a károsítás miatt előreláthatólag mennyit vesztenek növekedésükben vagy végképp elpusztulnak-e.

Kivágott fák, feldolgozott faválasztékok, vagy leszedett és összegyűjtött erdei termékek bármilyen módon való megrongálása vagy hasznavehetetlenné tétele esetén /:Erdőtörvény 258.§. 3.pont:/ mindezeknek a méretein vagy mennyiségén felül azt is fel kell jegyezni, hogy kb. mennyit vesztek eredeti értékükből.

Erdei termékrakások széthányása esetén /:Erdőtörvény 258.§.4.pont:/ fel kell jegyezni a mennyiséget és azt, hogy a helyreállítás előreláthatólag mennyibe kerül.

Üzemi épületek, szállító- vagy más erdőgazdasági berendezések, kerítések, kapuk, vagy sorompók megrongálása vagy hasznavehetetlenné tétele esetén /:Erdőtörvény 258.§.5.pont:/ gazdasági célokat szolgáló jelek, mérnöki vagy tilalmi jelek, tudományos megfigyelés céljára felállított eszközök, vagy határmegjelölésre szolgáló jelzőtáblák eredeti helyükről való elmozdítása, megrongálása, vagy elpusztítása esetén /:Erdőtörvény 258.§.6.pont:/ fel kell jegyezni a helyreállításhoz szükséges munkabért, anyag, gépi és iga, vagy egyéb költséget, továbbá azt a veszteséget is, amely egyes megrongált felszerelések ideiglenes használhatatlansága folytán keletkezik. Ha clyán mértékü a kártétel, hogy a szükséges adatokat, az erdész nem tudja maga megállapítani, a károsítás általános leírása után említse meg, hogy a tényállás pontos megállapításához szakértő szükséges.

Az erdei talaj bármilyen célból való meglazítása, a lomb- moha vagy gyeptakaró megrongálása, eltávolítása, kő vagy homok mozgásba-

hozatala, vagy pedig kőnek, törmeléknek, szemétnek, stb. az erdőterületre való hordása esetén /:Erdőtörvény 258.§.7.pont:/ a netán elszállított anyagok értékén felül szabatosan fel kell jegyezni, milyen kárt szenvedett a talaj, a fák gyökérzete, stb. s milyen költség szükséges a kiásott gödrök betöltéséhez vagy a talaj elegyengesítéséhez.

Engedély nélküli vagy nem az engedélyezett helyen való mész- vagy szénégetés, kátrány - vagy hamuzsírforzónai csatorna, ut, rakodó, vagy munkahely ilyen módon való készítése, jelek felállítása, utjelzések alkalmazása esetén /:Erdőtörvény 258.§.8.pont:/ részletesen le kell írni, hogy a szabálysértés folytán milyen veszély fenyegette az erdőben esetleg felhalmozott fakészleteket, a közlekedési, szállítási eszközöket, továbbá hogy az erdei munkálatokban /:pl. az usztatásban, kiszállításban, felrakásolásban:/ milyen zavar következhetett volna be. Ha pedig a cselekmény elkövetőit, illetve a cselekményért felelős személy megbizottait, vagy munkáikat az erdész egyuttal lopáson is tettenéri, vagy általuk elkövetett tényleges károsításokat fedez fel, fel kell jegyeznie az ellopott dolgok nemét, minőségét és mennyiségét, illetőleg az elkövetett károsítások nagyságát is, a fentebbi részletes utasítások szerint.

Ha az erdei melléktermékeket nem abban az időben és nem olyan módon termelik, szedik, gyűjtik, vagy viszik el az erdőből, ahogy azt megszabja az engedély vagy a jogosítvány /:Erdőtörvény 258.§.9.pont:/, akkor fel kell jegyezni, hogy pld. mennyivel vittek el többet az engedélyezettnél, vagy milyen tiltott munkaeszközöket használtak, s milyen kárt okoztak mindezzel, vagy milyen más erdőrésze-

ből szedték a terméket, mint ahová az engedélyük szólt.

Legeltetési szabálysértés esetén /:Erdőtörvény 258.§.10.pont:/ az állatok fajtáján és számán kívül meg kell említeni, hogy az erdő, melyben a legeltetés történt, nem tilalmazott, vagy futóhomokon álló, vagy véderdő-e, el van-e látva tilalmi jelzésekkel, idősebb lábaserdő-e, vagy fiatalos, s az utóbbi esetben a természetes ujulat idősebb-e átlagosan 15 évnél, a mesterséges telepítés pedig 6 évnél, vagy nem. Fel kell jegyezni azt is, hogy az időjárás száraz-e vagy nedves, a legeltetés tovább tartott-e egy napnál stb.

Ha az erdész tilos helyen talál valakit az erdőben, engedély nélkül legeltetett sertéssel, apró vagy nagy marhával, vagy észreveszi, hogy egyébként jogos legeltetés esetén nem gondoskodnak a jószág megfelelő állandó őrizetéről /:Erdőtörvény 258.§.10.pont:/, ilyen esetben fel kell jegyezni - ha nem fedezett is fel károsítást - azokat az esetleges gyanúkokat is, amelyek szerint az illető nem tudatlanságból, vagy tévedésből, hanem szándékosan szegte meg a tilalmat.

Ugyanerre kell figyelemmel lenni, ha valamilyen közlekedési eszközzel engedély nélkül tilos úton jár valaki, vagy új utat tör /:Erdőtörvény 258.§.11.pont:/, vagy ha engedély nélkül 10 évesnél fiatalabb állományban, vagy éppen erdőszített területen tartózkodik.

Ha az erdész természetvédelmi, illetve talajvédelmi körzetben, vagy egyáltalán az erdő területén meg nem engedett helyen olyan gyanús személyeket talál, akiknek az ottléte aggodalmat kelt akár a közbiztonság, akár a tulajdon biztonsága, akár a vadállomány nyugalma szempontjából /:Erdőtörvény 258.§.13.

pont: / s ezeket kötelességéhez hiven kiutasítja onnan, fel kell jegyeznie a naplóba, hogy volt-e náluk fejsze, fűrész, vagy erdei termékek szedésére szolgáló más eszköz, vagy fegyver, s ha igen, átadták-e azt az első felszólításra, vagy ellenszegültek, s általában eleget tettek-e az erdész felhívásának.

Ha valaki tüzet rak az erdőben, vagy az erdő közelében 100 méteres körzeten belül, megszegve az Erdőtörvény 25. és 26.§-ában foglalt rendelkezéseket, vagy tüzrakásra engedélyt ad vagy elmulasztja veszélyes helyen megtiltani a tüzrakást, vagy ha jogosan rak is tüzet, de nem tartja meg a szükséges óvórendszabályokat, vagy ha tűzveszélyes tárgyat dob el, kelően nem védet+ tűzveszélyes világítóeszközt használ, vagy könnyen gyuló anyagot halmoz fel /:Erdőtörvény 258.§.14-pont:/ a naplóban meg kell említeni azt is, hogy ezt száraz, vagy nedves, széles, vagy szélcsendes időben, szándékosan, vagy gondatlanságból követte-e el, eloltotta-e a tüzet, vagy nem s az erdész a szabálysértésnek mindjárt, vagy csak később jött-e a nyomára.

Ha valaki alapos ok nélkül elmulasztja az erdőben felfedezett tűz oltását, illetve az Erdőtörvény 27.§-ában vagy 29.§-a első, illetve negyedik bekezdésében meghatározott kötelességének teljesítését, /:Erdőtörvény 258.§.16-pont:/, fel kell jegyezni, hogy ezt a kötelességét egyáltalán teljesíthette volna-e vagy sem, ha nem, igyekezett-e a veszélyt tőle lehetőleg mások tudomására hozni.

Ugyanezekre kell figyelemmel lenni akkor is, ha valaki nem akar részt venni az erdei tűzoltásban, vagy nem teljesíti az oltást vezető hatóság rendelkezéseit.

Ha az említett veszélyes cselekmények és mu-

lasztások következtében erdőégés támad, lehetőleg fel kell jegyezni a kár nagyságát is.

Az Erdőtörvény 258.§.2o.pontjába ütköző szabálysértés a fa tengelyen való szállítása származási vagy szállítási igazolvány nélkül.

3. A napló 3./c. sorába történő bejegyzéseknél figyelemmel kell lenni arra, hogy az erdők és fák védelméről szóló 2040/1949.Korm.sz.rendelet 5.§-a értelmében erdőrendészeti szabálysértést követ el.

- a./az erdőtulajdonos, vagy más ingatlantulajdonos, ha nem teljesíti az Erdőtörvényben vagy az alföldi erdők telepítéséről és fásításokról szóló 1923.XIX.tc.-ben vagy az erdőgazdasági üzemtervben /:erdőtelepítési, fásítási, használati tervben:/ megszabott költségeit, vagy megszegi az ezekben foglalt tiltó rendelkezéseket vagy nem teljesíti az erdőrendészeti hatóságnak a fenti törvények alapján kiadott rendelkezéseit;
- b./az ingatlantulajdonos, ha indokolatlanul elmulasztja az Erdőtörvény 130,131, és 137.§-ában megszabott kötelesegeinek kelendő időben való teljesítésével előmozdítani a földjén vagy földjének szomszédságában, vagy közelében szükséges közérdekű erdőtelepítési, talajkötési munkálat kijelölését, vagy sikeres végrehajtását;
- c./erdei termékeknek közforgalomra nem szolgáló területen hatósági engedéllyel való átszállítása esetén az, aki az engedélyt kapta, ha megszegi ennek valamelyik feltételét, vagy az átszállításra igénybevett ingatlan tulajdonosa, ha nem tartja be az erdőrendészeti hatóságnak az átszállítás érdekében kiadott rendelkezéseit;

- d./ az, aki tutajozásra; vagy fausztatásra kap engedélyt s megszegi ennek valamelyik feltételét, vagy az erdőrendészeti hatóságnak a szállítás érdekében kiadott rendelkezéseit;
- e./ az, aki engedély nélkül tutajoz vagy usztat fát olyan vizen, amelyen ehhez hatósági engedély szükséges;
- f./ az erdőbirtokossági társulat elnöke vagy végrehajtó közege, ha nem teljesíti, vagy egyéb módon súlyosan megszegi a törvényes rendelkezések, a felügyelő hatóság határozata, vagy a társulati alapszabályok által reá rótt kötelelességeket.

Az erdők és fák védelméről szóló rendelet hatálya kiterjed az erdőnkivüli fásításokra is, mert az 1038/1954. /V.18./ MT sz.határozat értelmében továbbra sem szabad engedély nélkül kivágni a tanyák, községek, városok belterületén kívül álló, magántulajdonban lévő egészséges fákat.:/ A tanyák, községek, városok belterületén álló fák, valamint a belterületen kívüli fasorokban és facsoportokban álló széltörött, száradásnak indult, vagy további fenntartásra más okból nem alkalmas fák kivágásához nem kell engedély.:/ A jogtalanul kivágott fa elkobzásáról és további sorsáról a szabálysértési hatóság dönt.

4. A 4./a.sorba kell beírni a tettenért személynél talált és tőle elvett tárgyakat, a 4./b.sorba pedig azt, hogy az erdőszkerületvezető ezeket mikor és milyen hatóságnak szolgáltatta be.

Az 5. sorba kerül a dátum és az erdőszkerületvezető aláírása.

A 6.számú rovatot nem az erdőszkerületvezető tölti ki, hanem az erdőművelő vezetője írja oda

a nevét s ezzel egyuttal a tömbben maradó tő-
lapon igazolja a jelentés átvételét.

Ha az első oldal soraiban nincs elég hely az
adatok feljegyzésére, az erdészkerület-vezető
a bejelentőlap hátsó oldalán folytathatja a
felsorolást. Itt jegyezheti fel például, hogy
a tettenért személy ellenszegült, és csak erő-
szakkal lehetett elvenni tőle a 4. sorban meg-
jelölt zálogokat, vagy hogy a károkozó egészen
vagyontalan, vagy hogy a tettes közismert fa-
tolvaj, akit már több ízben büntettek meg, vagy
hogy a szabálysértők többen voltak s ezért a
feljegyzés nem fér el az első oldalon stb.

5. A szabálysértési naplót a szolgálati könyv-
be irt helyszini feljegyzés alapján kell ki-
állítani, tintával vagy tintaceruzával. Tö-
rölni vagy vakarni nem szabad. Utólagos bejegy-
zésnél annak a keltét is mindig be kell írni.

6. Az erdei szabálysértésekről szóló bejelen-
tések a bírósághoz, illetve a tanácshoz a
szabálysértési naplóban foglalt feljegyzések
alján készülnek. Ezért a napló beírt lapja-
it a lehető leggondosabban meg kell óvni az
elrongyolódástól és bepiszkolódástól. A be-
telt naplóbetétet az erdőgazdaságnak kell
visszaadni megőrzés végett.

7. A naplót és a betétet szigorú számadási
nyomtatványként kell kezelni. A betét kiadá-
sát az erdészkerület-vezetőnek, valamint
visszaadását az erdésznek a szabálysértési
napló fedőlapjának 2. oldalán kell feljegyez-
ni, a betét számának és a dátumnak a feltün-
tetésével.

FÜGGELÉK.

Az erdők tűzvédelméről szóló rendelkezések.

4/1957./XI.19./BM számú rendelet /Vhr.106.§.

/1/ erdőben, erdőn kívüli fásításban és a hozzájuk tartozó területeken a tüzrakásra külön kijelölt helyek kivételével - nyílt tüzet rakni, égő gyufát, cigarettát, - vagy más tűzveszélyes tárgyat eldobni nem szabad. Az, aki az erdőben tüzet rak, köteles távozás előtt tökéletesen eloltani.

/2/ Ott, ahol erdőben üzemszerű tüzelést végeznek, /:meszet vagy szenet égetnek stb.:/ a tűz helyét és környékét a tüzelés egész ideje alatt folyamatosan és gondos őrizet alatt kell tartani. Faszén és mészegetésnél a kemencéket 15 m-re körül kell árkolni és a kemencék mellett 2 db 200 literes edénybe vizet kell készenlétbe tartani.

/3/ Az erdőben, erdőn kívüli fásításban, vagy ezek közelében talált elhagyott tüzet el kell oltani. Az, aki a tüzet találja, ha azt eloltani nem tudja, vagy ha erdőégetést vesz észre, köteles az elhagyott tüzet, illetve az erdőégetést - mihelyt teheti, - a hatóságnak jelenteni.

/4/ Az erdőkre vezető utak bejáratánál az erdőben való tüzelés szabályaira figyelmeztető táblákat kell elhelyezni.

/5/ Tülevelű erdőtől százötven méterre, lombos erdőtől 100 m-re szérüskertet létesíteni nem szabad.

16/100/1958. BM-OTP utasítás 83.§.

/1/ Erdőben elhelyezett különböző létesítmények körül a Vhr.35.§./5/bekezdésében előírt tüztávolságokat kell értelemszerűen alkalmazni.

/2/ Erdők telepítésénél betartandó tüztávols-

ságok:

Közüttől 20 méter

Vasutttól 40 méter

/3/ A közüttől és vasutttól betartandó telepítési tüztávolságok állandó tisztántartásáról, gaztalanításáról gondoskodni kell. A vasut mellett elhuzódó tüztávolsági helyre kalászos növény nem vethető.

/4/ Erdőben, vagy az erdőhöz tartozó területen 100 méteres távolságon belül még a szomszédos ingatlanok tulajdonosai is csak az illetékes erdészeti szerv engedélyével, szükséges óvrendszabályok betartása mellett rakhatnak nyílt tüzet. Tűzveszélyes helyeken az erdészeti szerv a tüzrakást mindenkinek megtiltani köteles.

/5/ Erdőben üzemszerű tüzelést végezni, vagy egyéb ipari tevékenységet folytatni csak az I.foku tüzrendészeti hatóság engedélye és az általa megszabott tüzrendészeti szabályok betartásával szabad.

/6/ Az I.foku tüzrendészeti hatóság az erdészeti szervekkel egyetértve a tüzrakás, a dohányzás és a közuton való közlekedés tilalmát a kirándulóhelyek megszüntetését, az erdőben való belépést az erdő egész területére kiterjedően elrendelheti.

/7/ Szükség esetén a helyi tanács VB segítségével a lakosságot az oltáshoz ki kell rendelni.

/8/ Az oltáshoz kirendeltek, az oltáshoz szükséges eszközökkel /:csákány, kapa, fejsze stb.:/ felszerelve a tüz színhelyére kötelesek megérkezni és ott az oltás vezetőjének, az oltásra vonatkozó rendelkezéseit ellenszolgálatás nélkül teljesíteni.

/9/ Erdőtűz esetén az oltási munkák irányi-

tását az erdőgazdaság és a tűzoltóság helyszínen lévő vezetői végzik. A két szerv vezetői közösen együttműködve, egymás véleményét, tanácsait, meghallgatva oldják meg feladataikat.

/10/ az oltási munkák befejezése után az égés helyét legalább egy napig szükség esetén továbbra is őrkkel kell őriztetni.

/11/ A honvédségi alakulatok parancsnokának figyelmét a lögyakorlatok alkalmával a következőkre kell felhívni:

- a./ a lögyakorlatok alatt keletkezett tüzek alkalmával a tűzoltás gyors és eredményes megkezdése érdekében a lögyakorlatokat szüntessék be,
- b./ a lögyakorlatok alkalmára a honvédségi alakulatok gondoskodjanak a tűzoltási csapatról /:legalább 50 fő :/, valamint ezen csapat megfelelő felszereléséről.
- c./ a gyakorlatozó egységek figyelőket állítsanak fel a és a figyelők részére olyan h iradási lehetőséget biztosítsanak, amely a keletkezett tűz azonnali jelzését lehetővé teszi.
- d./ a honvédségi alakulatok erdőben, vagy az erdő közelében nyomjelzős lövedéket lehetőleg ne használjanak.

/12/ Valamennyi erdészlakást, vadászlakot, állandó jellegű turistaházat távbeszélő állomással célszerű ellátni, valamint gondoskodni kell olyan riasztó berendezés biztosításáról is, amely az erdőben dolgozók riasztását minden időben biztosítja.

/13/ Az elsőfoku tűzrendészeti hatóság által megállapított helyeken szerszámbázist kell létesíteni, ahol legalább 25-50 fő

részére elegendő ásó, kapa, lapát, fejsze, stb. biztosításáról kell gondoskodni.

/14/ A tavaszi, valamint az őszi időszakban az erdő különösen veszélyeztetett és a töb-
bet látogatott területein örökret kell fel-
állítani, valamint járőr szolgálatszerű
ellenőrzést kell biztosítani.

/15/ Erdőben tartandó majálisok alkalmával
- ha indokolt és szükséges - /:önkéntes
tűzoltóság bevonásával:/ tűzoltó felü-
gyeletről kell gondoskodni.

/16/ Az őrzéssel megbízott személyeket, az er-
dészeket, az erdőben dolgozókat a tűz-
rendészeti szabályok betartására a tűz
esetén tanúsítandó magatartásra, a tűzjel-
zésre, valamint az erdőtűzek oltására é-
venként legalább két alkalommal ki kell
oktatni. Új felvételre kerülő dolgozókat
munkába állítani addig nem lehet, amíg
ezek a fentiek szerinti oktatásban nem
részésültek. Kiiktatásban kell részesi-
teni az erdőben ideiglenesen alkalmazott
erdei munkásokat is. Ezen feladat elvég-
zéséről az erdészek kötelesek gondoskod-
ni.

/17/ Azok a nevelők, akik tanuló ifjúságot
csoportosan erdőbe visznek kirándulni,
kötelesek a gyermekeket a kirándulás e-
lőtt az erdőben betartandó tűzrendésze-
ti szabályokról kiiktatni. Ez természet-
szerűen vonatkozik a csoportosan szerve-
zett kirándulók vezetőire is.

/18/ A fakitermeléshez igénybevett robbanómo-
toros, vagy villamosfűrészek használata
csak a területileg illetékes elsőfoku
tűzrendészeti hatóság engedélye alapján
lehetséges.

- /19/ Az erdei szállításnál használatos járművekre vonatkozóan /:mozdonyok, traktorok, stb.:/a szállító eszközökre egyébként is vonatkozó tűzrendészeti követelmények /:pl.szikrafogó:/ betartása kötelező.
- /20/ Az erdőben fakitermelésen és általában az erdészeti munkálatokon kívül egyéb munkát végezni, vagy ott különböző üzemeltetést létesíteni csak az illetékes elsőfokú tűzrendészeti hatóság előzetes engedélye alapján szabad.
- /21/ Az erdészeti munkáknál új gépek beállítása esetén, vagy a használt gépi berendezések felújítása alkalmazásánál az illetékes elsőfokú tűzrendészeti hatóság előzetes engedélye szükséges.
- /22/ Az erdőtüzek oltásában az erdészeti szervek, a tanács, a tűzoltóság vezetői, riasztási tervet dolgozzanak ki. Helyes ha a fenti munkálatokba bevonják, illetve felmérik a területen állomásozó honvédségi alakulatot, valamint az iskolák vezetőit is stb.:riasztási terv áll: emberek, felszerelések és gépkocsik biztosításából: /

Az erdőtüzek oltásához szükséges emberi erő szállításához a 30/5/1956./IX.8./ MT számú rendelet 12.§./2/ bekezdése értelmében a tűzoltás vezetője, járműveket igénybevehet.

Az erdőtüzekről 3 napon belül köteles az erdész 4 példányban tüzeseti jegyzőkönyvet felvenni, melyből 3 példányt az erdészethez terjeszt fel.

ÁGOS ERDÉSZETI EGYES

Készült az Állami Erdőrendezőség Zetaprinton
sokszorosító gépén Bp.V., Kossuth Lajos-tér 11.

T.sz. 59/99.

4000 példányban

Felelős kiadó: Dr. Vágó Ödön OEF Elnöki
Főosztály vezetője

Felelős vezető: Árva Józsefné

Műszaki vezető: Darvasi J. Pál

PROFESSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851 / 1866

